

SWEDBANK PENSIJU PLĀNS **DINAMIKA+(USD)**

Licencēts Finanšu un kapitāla tirgus komisijā

2003. gada 9. maijā

Licence nr. 06.04.05.226/65

Pensiju plāna grozījumu reģistrācijas datumi,
spēkā stāšanās datumi:

Grozījumi reģistrēti 2005.gada 24.martā, stājās spēkā 2005.gada 25.aprīlī, 2006.gada 19.jūlijā, stājās spēkā 2007.gada 25.februārī, 2008.gada 04.janvārī, stājās spēkā 2008. gada 16.februārī, 2009.gada 21.aprīlī, stājās spēkā 1 mēnesi pēc Finanšu un kapitāla tirgus komisijas atļaujas saņemšanas grozījumu izdarīšanai pensiju plānā un pensiju plāna dalībniekiem ir paziņots par šiem pensiju plāna grozījumiem, t.i., 2009. gada 31.maijā.

Pensiju Fonds

„Swedbank Atklātais Pensiju Fonds” AS

Līdzekļu pārvaldītājs

„Swedbank Ieguldījumu Pārvaldes Sabiedrība” AS

Turētājbanka

„Swedbank” AS

Revidents

SIA „Deloitte Audits Latvia”

Pensiju plāns ir apstiprināts „Swedbank Atklātais Pensiju Fonds” AS (iepriekšējais nosaukums AS „Hansa atklātais pensiju fonds”) valdes sēdē 2003. gada 28. februārī, pensiju plāna grozījumi ir apstiprināti „Swedbank Atklātais Pensiju Fonds” AS (iepriekšējais nosaukums AS „Hansa atklātais pensiju fonds”) valdes sēdēs 2005.gada 11.februārī, 2006.gada 3. martā un 2007.gada 04.decembrī. Pensiju plānu, kā arī citu informāciju par Pensiju plānu un Pensiju Fondu var saņemt „Swedbank Atklātais Pensiju

Fonds"AS (adrese: Balasta dambis 1a, Rīga LV-1048, Latvija) un „Swedbank” AS filiālēs darba dienās no pulksten 9:00 līdz 17:00.

SATURS

	lpp.
1. Lietoto terminu un saīsinājumu skaidrojums	3
2. Vispārīgas ziņas	3
3. Pensiju plāna vadība un izpilde	3
4. Dalībnieku iestāšanās Pensiju plānā un izstāšanās no tā	4
5. Līdzekļu iemaksas kārtība	5
6. Dalībnieku individuālie konti	5
7. Papildpensijas kapitāla vērtības noteikšana kārtība	6
8. Pensijas vecuma noteikumi	6
9. Papildpensijas kapitāla izmaksāšanas kārtība	7
10. Ieguldīšanas noteikumi	7
11. Ar ieguldījumiem saistīto risku apraksts.....	8
12. Ienākumu sadales kārtība	9
13. Izdevumi un to segšanas kārtība	10

1. LIETOTO TERMINU UN SAĪSINĀJUMU SKAIDROJUMS

Likums – Latvijas Republikas likums “Par privātajiem pensiju fondiem” un citi privāto pensiju fondu darbību regulējošie normatīvie akti.

Komisija - Finanšu un kapitāla tirgus komisija.

Pensiju fonds – „Swedbank Atklātais Pensiju Fonds” AS, vienotais reģistrācijas Nr. 40003606528, juridiskā adrese: Balasta dambis 1a, Rīga, LV-1048.

Pensiju plāns – „Swedbank pensiju plāns Dinamika+(USD)”, kas ir noteikto iemaksu plāns bez garantētas noteiktas ieguldījumu atdeves un bez biometrisku risku seguma - sistematizētu noteikumu kopums, saskaņā ar kuru Pensiju fondā tiek uzkrāta papildpensija, ieguldīti un izmaksāti uzkrātie līdzekļi.

Ieguldījumu politika - detalizēta Pensiju plāna īstermiņa un ilgtermiņa ieguldījumu politika, kurā ir noteikti Pensiju plāna aktīvu ieguldīšanas principi, ar ieguldījumiem saistīto risku noteikšanas metodes un riska vadības sistēma.

Dalībnieks – fiziska persona, kas piedalās Pensiju plānā uz individuālās un/vai kolektīvās dalības līguma pamata.

Darba devējs – juridiska persona, kas noslēgusi ar Pensiju fondu kolektīvās dalības līgumu.

Līdzekļu pārvaldītājs – „Swedbank Ieguldījumu Pārvaldes Sabiedrība” AS, vienotais reģistrācijas Nr. 40003337582, juridiskā adrese: Balasta dambis 1a, Rīga, LV-1048.

Turētājbanka – „Swedbank” AS, vienotais reģistrācijas Nr. 40003074764, juridiskā adrese: Balasta dambis 1a, Rīga, LV-1048.

Pensiju plāna saistību valūta - valūta, kurā tiek izmaksāts papildpensijas kapitāls.

2. VISPĀRĪGAS ZIŅAS

2.1. Pensiju plāns ir izstrādāts „Swedbank Atklātais Pensiju Fonds” AS.

2.2. Pensiju plāna nosaukums: „Swedbank pensiju plāns Dinamika+(USD)”.

2.3. Pensiju plāna saistību valūta ir ASV dolārs.

3. PENSIJU PLĀNA VADĪBA UN IZPILDE

3.1. Pensiju plāna izpildē ir iesaistīti Pensiju fonds, Līdzekļu pārvaldītājs un Turētājbanka. Pensiju plāna vadību veic Pensiju fonda valde un tās noteiktās amatpersonas. Pensiju fonda valdes locekļi nodrošina Pensiju plānā ietvertu noteikumu ievērošanu, Pensiju plāna izpildes atbilstību Likumam un Komisijas prasībām, koordinē Pensiju fonda sadarbību ar Līdzekļu pārvaldītāju un Turētājbanku, slēdz līgumus ar Dalībniekiem par individuālu dalību un/vai Darba devējiem par kolektīvu dalību Pensiju plānā, organizē visu ar Pensiju plānu saistīto dokumentu un informatīvo materiālu savlaicīgu izstrādi, pārstāv Pensiju fondu attiecībās ar Dalībniekiem, Darba devējiem un trešajām personām. Pensiju fonds var nodot atsevišķu savu pienākumu izpildi, kas saistīti ar Dalībnieku piesaisti Pensiju plānam, tai skaitā visa veida Dalībnieku iesniegumu pieņemšanu, „Swedbank” AS un / vai citai trešai personai, ar kuru Pensiju fondam noslēgts sadarbības līgums par klientu piesaisti un kura šādā gadījumā pēc Dalībnieku pieprasījuma nodrošina ar Pensiju plānu saistītas informācijas izsniegšanu Dalībniekiem. Pensiju fonds var nodot „Swedbank” AS un/vai citai trešai personai arī citu savu pienākumu izpildi.

3.2. Līdzekļu pārvaldītājs nodrošina Pensiju plānā un Ieguldījumu politikā noteikto ieguldīšanas noteikumu realizēšanu, pieņem lēmumus par Pensiju plāna līdzekļu ieguldīšanu, slēdz darījumus ar Pensiju plāna aktīviem un dod rīkojumus Turētājbankai par norēķinu veikšanu par attiecīgiem darījumiem saskaņā ar Likumu, Pensiju plāna

noteikumiem, Ieguldījumu politiku un līgumu, kas noslēgts starp Pensiju fondu un Līdzekļu pārvaldītāju.

3.3. Turētājbanka Pensiju fonda labā veic Pensiju plāna kontu apkalpošanu, Līdzekļu pārvaldītāja rīkojumu kontroli un Pensiju plāna aktīvu turēšanu, glabāšanu un uzskaiti saskaņā ar Likumu, Pensiju plāna noteikumiem, Ieguldījumu politiku un līgumu, kas noslēgts starp Pensiju Fondu un Turētājbanku.

4. DALĪBNIEKU IESAISTĪŠANĀS PENSIJU PLĀNĀ UN IZSTĀŠANĀS NO TĀ

4.1. Par Dalībnieku var kļūt jebkura fiziska persona, kura:

4.1.1. ir noslēgusi ar Pensiju fondu individuālās dalības līgumu un kura pati vai par kuru Darba devējs un/vai cita fiziska persona izdara iemaksas Pensiju plānā;

4.1.2. ir Darba devēja, kas noslēdzis kolektīvās dalības līgumu ar Pensiju fondu, darbinieks, par kuru Darba devējs veic iemaksas Pensiju plānā saskaņā ar kolektīvās dalības līguma nosacījumiem.

4.2. Dalībnieks var izbeigt dalību Pensiju plānā:

4.2.1. pēc pensijas vecuma sasniegšanas vai citos Likumā noteiktajos gadījumos, kad papildpensijas kapitāla izmaksa Dalībniekam ir atļauta pirms pensijas vecuma sasniegšanas, iesniedzot Pensiju fondam rakstveida iesniegumu par visa papildpensijas kapitāla izmaksu un par dalības izbeigšanu Pensiju plānā;

4.2.2. iesniedzot Pensiju fondam vai Darba devējam (ja Dalībnieks piedalās Pensiju plānā uz kolektīvās dalības līguma pamata) rakstveida iesniegumu par visa papildpensijas kapitāla pārskaitīšanu uz citu pensiju plānu vai citu pensiju fondu un dalības izbeigšanu Pensiju plānā.

4.3. Dalībnieks var turpināt dalību Pensiju plānā un veikt iemaksas arī pēc tam, kad izņem visu papildpensijas kapitālu Likumā noteiktajos gadījumos vai pārskaita visu papildpensijas kapitālu uz citu pensiju plānu. Pārskaitīt visu papildpensijas kapitālu uz citu pensiju plānu var ar „Swedbank” AS starpniecību tās noteiktajā kārtībā.

4.4. Ja tiek pārtraukts kolektīvās dalības līgums starp Darba devēju un Pensiju fondu, Dalībnieks var turpināt dalību Pensiju plānā, noslēdzot ar Pensiju fondu individuālās dalības līgumu.

4.5. Ja tiek pārtrauktas darba attiecības starp Darba devēju un Dalībnieku, kas piedalās Pensiju plānā uz kolektīvās dalības līguma pamata:

4.5.1. Dalībnieks var turpināt dalību Pensiju plānā, noslēdzot ar Pensiju fondu individuālās dalības līgumu;

4.5.2. Dalībnieks var turpināt dalību Pensiju plānā, nenošlēdzot individuālās dalības līgumu. Šādā gadījumā Dalībnieka labā Pensiju plānā nevar veikt iemaksas un uz Dalībnieku tiek attiecināti Pensiju plānā noteiktie dalības noteikumi, tajā skaitā administratīvo izmaksu aprēķināšanas un atskaitīšanas kārtība, papildpensijas kapitāla vērtības noteikšanas kārtība un papildpensijas kapitāla izmaksāšanas kārtība.

4.6. Ja tiek pārtraukts kolektīvās dalības līgums starp Darba devēju un Pensiju fondu, papildpensijas kapitāla pārskaitīšana uz citu pensiju plānu vai citu pensiju fondu notiek saskaņā ar Likumu un kolektīvās dalības līgumu.

4.7. Ja Dalībnieks pieprasa visa vai daļas no papildpensijas kapitāla pārskaitīšanu uz citu pensiju plānu vai citu pensiju fondu, Dalībniekam šāds iesniegums jāiesniedz vismaz vienu mēnesi pirms pārskaitīšanas datuma.

4.8. Ja Darba devējs, kas izdara iemaksas Pensiju plānā Dalībnieka labā, ir atzīts par maksātnespējīgu un tiek uzsākta bankrota procedūra, Dalībnieks var izbeigt dalību Pensiju plānā un pieprasīt uzkrāto līdzekļu pārskaitīšanu uz citu pensiju plānu.

5. LĪDZEKĻU IEMAKSAS KĀRTĪBA

5.1. Iemaksas Pensiju plānā veic saskaņā ar noslēgto individuālās vai kolektīvās dalības līgumu noteikumiem. Šīs iemaksas var veikt ar „Swedbank” AS vai citu finanšu pakalpojumu sniedzēju starpniecību.

5.2. Dalībnieka labā veikto iemaksu Pensiju fonds ieskaita Dalībnieka individuālajā kontā ne vēlāk kā nākamajā darba dienā pēc dienas, kad naudas līdzekļi ieskaitīti Pensiju plānam atvērtajā kontā.

5.3. Iemaksas Pensiju plānā veicamas Pensiju plāna saistību valūtā. Ja iemaksas tiek izdarītas citā valūtā, Pensiju fonds veic valūtas konvertāciju uz Pensiju plāna saistību valūtu saskaņā ar Turētājbankas noteikto valūtas kursu brīdī, kad iemaksa tiek ieskaitīta Dalībnieka individuālajā kontā.

6. DALĪBNIEKU INDIVIDUĀLIE KONTI

6.1. Katram Dalībniekam Pensiju fonds izveido individuālo kontu, kura numurs ir unikāls un pastāvīgs neatkarīgi no dalības līguma veida (individuālais vai kolektīvais).

6.2. Kontā tiek uzskaitīts Dalībnieka papildpensijas kapitāls, reģistrējot tajā Dalībnieka labā veiktās iemaksas, visus no ieguldījumiem gūtos ienākumus un saskaņā ar Pensiju plāna 12.3 punktu Dalībniekam aprēķināto daļu no Pensiju fonda ienākumu pārsnieguma pār izdevumiem.

6.3. Papildpensijas kapitāla vērtības noteikšana un uzskaitīšana individuālajos kontos tiek veikta saskaņā ar Pensiju plāna 7. punkta noteikumiem.

6.4. Pensiju fonds nodrošina kontu uzskaiti elektroniskā veidā un šo datu aizsardzību saskaņā ar Pensiju fonda informācijas sistēmas aizsardzības noteikumiem.

6.5. Dalībnieka individuālajā kontā uzkrātais papildpensijas kapitāls ir Dalībnieka īpašums un nekādā gadījumā nevar kļūt par Pensiju fonda, Līdzekļu pārvaldītāja, Turētājbankas vai Darba devēja īpašumu.

6.6. Informācija par Dalībnieka individuālā konta stāvokli rakstveidā tiek darīta zināma katram Dalībniekam vismaz reizi gadā, viena mēneša laikā pēc Pensiju fonda gada pārskata apstiprināšanas. Informācija par Dalībnieka individuālā konta stāvokli tiek nosūtīta Dalībniekam šādā kārtībā: (i) ja Dalībnieks ir Swedbank internetbankas lietotājs, informācija ar „Swedbank” AS starpniecību tiek nosūtīta Dalībniekam Swedbank internetbankā ; (ii) ja Dalībnieks nav Swedbank internetbankas lietotājs, informācija tiek nosūtīta Dalībniekam pa pastu.

6.7. Dalībnieku individuālo kontu uzskaiti Pensiju fonds var veikt pats vai nodot to trešajai personai – „Swedbank” AS, kura tai uzticētās funkcijas veic, izmantojot tās rīcībā esošos informācijas un tehnoloģiskos resursus.

6.8. Nododot Dalībnieku individuālo kontu uzskaiti šī Pensiju plāna 6.7 punktā norādītajai trešajai personai, Fonds apņemas nodrošināt, ka šī trešā persona ievēro sekojošus nosacījumus:

6.8.1. neizmanto tās rīcībā nodotos datus par Dalībniekiem nekā citādi, kā tikai papildpensijas kapitāla uzskaites veikšanai Dalībnieka individuālajā kontā un informācijas par Dalībnieka individuālā konta stāvokli nosūtīšanai Dalībniekam;

6.8.2. nodrošina Komisijas un citu Likumā noteiktu kontroles institūciju piekļūšanu Pensiju plāna dalībnieku individuālo kontu uzskaites sistēmai, ja tas

nepieciešams Komisijas un citu likumā noteikto kontroles institūciju pienākumu veikšanai.

6.9. Nododot individuālo kontu uzskaites veikšanu šī Pensiju plānā 6.7.punktā norādītajai trešajai personai, Fonds tai nodos arī uzskaites veikšanai nepieciešamos datus par Pensiju plāna dalībniekiem (vārds, uzvārds, personas kods, adrese). Piedaloties šajā Pensiju plānā, Dalībnieks apzinās, ka iepriekšminētie personas dati tiek nodoti trešās personas rīcībā un dalības uzsākšana šajā Pensiju plānā apliecina Dalībnieka piekrišanu šādai datu nodošanai.

6.10. Papildpensijas kapitāls individuālajā kontā tiek uzskaitīts, to vienlaicīgi izsakot gan naudas izteiksmē, gan arī Pensiju plāna daļās. Šāda paralēla uzskaitē tiek nodrošināta, lai Dalībniekiem būtu vieglāk izsekot ar individuālo kontu veiktajām darbībām un Pensiju plāna darbības rezultātiem.

7. PAPILDPENSIJAS KAPITĀLA VĒRTĪBAS NOTEIKŠANAS KĀRTĪBA

7.1. Dalībnieka individuālajā kontā uzskaitītā papildpensijas kapitāla vērtība tiek noteikta katru darba dienu līdz pulksten 11:00, reizinot Dalībnieka Pensiju plāna daļu skaitu iepriekšējās darba dienas beigās ar iepriekšējā darba dienā aprēķināto Pensiju plāna daļas vērtību.

7.2. Pensiju plāna daļas vērtību nosaka katru darba dienu līdz pulksten 11:00, dalot iepriekšējā darba dienā aprēķināto Pensiju plāna neto aktīvu vērtību ar Pensiju plāna daļu skaitu iepriekšējās darba dienas beigās. Sākotnējā vienas daļas vērtība ir viens ASV dolārs.

7.3. Jaunaprēķinātās Pensiju plāna daļas ir attiecība starp Dalībnieka individuālajā kontā Pensiju fondā ieskaitītajiem līdzekļiem un Pensiju plāna daļas vērtību, kas ir aprēķināta Pensiju plāna daļu aprēķina dienā saskaņā ar 7.2.punktu.

7.4. Papildpensijas kapitāla vērtība tiek aprēķināta un uzskaitīta Pensiju plāna saistību valūtā.

8. PENSIJAS VECUMA NOTEIKUMI

8.1. Pensijas vecums Pensiju plāna izpratnē ir 55 gadi.

8.2. Ja Dalībnieks atbilst Likumā noteiktajām prasībām, kas ļauj samazināt pensijas vecumu, tad šim Dalībniekiem pensijas vecums ir mazāks kā 55 gadi un ir tāds, kā noteikts Likumā.

9. PAPILDPENSIJAS KAPITĀLA IZMAKSĀŠANAS KĀRTĪBA

9.1. Pēc pensijas vecuma sasniegšanas Dalībniekam, iesniedzot rakstveida rīkojumu Pensiju fondam vai „Swedbank” AS, ar kuru Pensiju fondam ir noslēgts sadarbības līgums par klientu piesaisti, ir tiesības saņemt papildpensijas kapitālu:

9.1.1.visu uzreiz vienā maksājumā; šādā gadījumā rīkojums par izmaksu tiek izpildīts vienas nedēļas laikā kopš tā saņemšanas;

9.1.2.pa daļām; šādā gadījumā Dalībnieks un Pensiju fonds var vienoties par izmaksas kārtību, pamatojoties uz Pensiju fonda apstiprināto papildpensijas izmaksāšanas metodiku.

9.2. Dalībniekam ir tiesības pieprasīt papildpensijas kapitāla izmaksu pirms pensijas vecuma sasniegšanas, ja Dalībnieks tiek atzīts par pirmās grupas invalīdu uz mūžu.

9.3. Pensiju plāna 9.2 punktā noteiktajā gadījumā visa papildpensijas kapitāla vai papildpensijas kapitāla pirmā maksājuma (ja izmaksa notiek pa daļām) izmaksa tiek veikta vienas nedēļas laikā pēc tam, kad Pensiju fonds vai „Swedbank” AS, ar kuru Pensiju

fondam ir noslēgts sadarbības līgums par klientu piesaisti, ir saņēmusi no Dalībnieka iesniegumu un dokumentus, kas apliecina Dalībnieka tiesības uz papildpensijas kapitāla izmaksu pirms pensijas vecuma sasniegšanas, kā arī Pensiju fonds un Dalībnieks ir vienojušies par izmaksas kārtību (ja izmaksa notiek pa daļām).

9.4. Dalībnieka nāves gadījumā tiesības uz Dalībnieka papildpensijas kapitālu ir Dalībnieka norādītajai personai un mantiniekiem Civillikumā noteiktajā kārtībā. Šādā gadījumā izmaksa tiek veikta vienā summā vienas nedēļas laikā pēc tam, kad Pensiju fonds vai „Swedbank” AS, ar kuru Pensiju fondam noslēgts sadarbības līgums par klientu piesaisti, ir saņēmusi no Dalībnieka mantiniekiem un /vai Dalībnieka norādītās personas iesniegumus un dokumentus, kas apliecina attiecīgās Dalībnieka norādītās personas un/vai šo mantinieku tiesības uz Dalībnieka papildpensijas kapitālu.

10. IEGULDĪŠANAS NOTEIKUMI

10.1. Pensiju plāna aktīvi ieguldāmi atbilstoši Pensiju plāna ieguldīšanas noteikumiem, īstenojot sabalansētu ieguldījumu politiku, kuras mērķis ir nodrošināt Pensiju plāna dalībnieku papildpensijas pieaugumu ilgākā laikposmā. Ieguldot Pensiju plāna aktīvus, Pensiju fonds rīkojas kā gādīgs un rūpīgs saimnieks un vienīgi Pensiju plāna dalībnieku interesēs, kā arī ievēro piesardzības principus, kas nodrošina riska samazināšanu, ieguldījumu drošību, kvalitāti un likviditāti atbilstoši Pensiju plāna dalībnieku papildpensijas izmaksu saistībām.

10.2. Pensiju plāna aktīvi tiek ieguldīti, ievērojot Likumā noteiktos ierobežojumus un saskaņā ar Ieguldījumu politiku, kuru Pensiju fonda valde izvērtē un apstiprina ne retāk kā reizi trijos gados, nepieciešamības gadījumā veicot tajā grozījumus, un iesniedz Komisijai. Dalībnieki var iepazīties ar Ieguldījumu politiku Pensiju fonda biroja telpās darba dienās no pulksten 9:00 līdz 17:00, kā arī iepazīties ar informāciju par Ieguldījumu politiku Pensiju fonda akcionāra „Swedbank” AS mājas lapā internetā.

10.3. Lai sasniegtu Pensiju plāna mērķi, līdz 60 % no Pensiju plāna aktīviem tiek ieguldīti akcijās un citos kapitāla vērtspapīros, bet pārējie Pensiju plāna aktīvi tiek ieguldīti vērtspapīros ar fiksētu ienākumu, tai skaitā valstu, pašvaldību un komercsabiedrību emitētos parāda vērtspapīros, naudas tirgus instrumentos, noguldījumos kredītiestādēs, nekustamajā īpašumā, riska kapitāla tirgū, kā arī ieguldījumu fondos, kuru ieguldījumu politika pieļauj veikt ieguldījumus parāda vērtspapīros un noguldījumos kredītiestādēs un jebkuros citos Likumā un Ieguldījumu politikā atļautos ieguldījumos.

10.4. Ieguldījumu politika neparedz Pensiju plāna aktīvu ieguldījumu koncentrāciju kādā konkrētā komercdarbības nozarē.

10.5. Pensiju plāna aktīvus var ieguldīt atvasinātos finanšu instrumentos, lai nodrošinātos pret noteiktu Pensiju plāna aktīvu vērtības svārstību risku, kas var rasties, mainoties attiecīgā aktīva cenai vai valūtas kursam.

10.6. Pensiju plāna aktīvus var ieguldīt pārdošanas ar atpirkšanu vai pirkšanas ar atpakaļpārdošanu darījumos, ar nosacījumu, ka saistības, kas izriet no šādiem darījumiem, nedrīkst pārsniegt 50 procentus no Pensiju plāna aktīviem un šos darījumus drīkst veikt vienīgi Pensiju plāna īslaicīgas likviditātes nodrošināšanai uz laiku līdz trim mēnešiem.

10.7. Pensiju plāna aktīvus nedrīkst izmantot aizņēmumam un Pensiju plāna naudas līdzekļus aizliegts piešķirt aizdevumos, kā arī izsniegt garantijās.

10.8. Pensiju plāna ārvalstu valūtu atklātā pozīcija nedrīkst pārsniegt: 1) atsevišķā ārvalstu valūtā – 10% no pensiju plāna aktīviem; 2) kopumā visās ārvalstu valūtās – 20 procentus no Pensiju plāna aktīviem. Minētie ierobežojumi neattiecas uz ieguldījumiem eiro.

10.9. Daļu no Pensiju plāna aktīviem var turēt naudas līdzekļu veidā, lai nodrošinātu papildpensijas kapitāla izmaksāšanas rīkojumu izpildi, kā arī, ja nav iespējams veikt piemērotus ieguldījumus Pensiju plāna mērķa sasniegšanai

10.10. Pensiju plāna aktīvi ieguldāmi, ievērojot Likumā un Ieguldījumu politikā noteiktos ieguldījumu ierobežojumus.

11. AR IEGULDĪJUMIEM SAISTĪTO RISKU APRAKSTS

11.1. Par ar ieguldījumiem saistītajiem riskiem tiek uzskatīti iespējamie zaudējumi, kas var rasties ieguldījumu rezultātā. Atkarībā no izveidošanās iemesla riskus var iedalīt šādās svarīgākajās risku grupās un riskos: tirgus riski, kredītrisks, operacionālais risks un ar papildpensijas kapitāla izmaksāšanu pa daļām saistītais risks.

Tirgus risks - kopējais risks, kas veidojas no cenas riska, valūtas riska, procentu likmju riska un likviditātes riska.

Cenas risks – risks, kas izriet no vērtspapīru, kuros veikti Pensiju plāna ieguldījumi, cenas svārstībām, ko ietekmē arī ieguldītāju vērtējums par vērtspapīru emitenta komercdarbības rezultātiem nākotnē un ekonomikas pieauguma tempiem. Šis vērtējums var strauji mainīties, līdz ar to arī Pensiju plāna aktīvu vērtība var pieaugt vai samazināties. Šis risks tiek samazināts, nodrošinot Pensiju plāna ieguldījumu diversifikāciju.

Valūtas risks - risks, ka ārvalstu valūtās ieguldīto Pensiju plāna līdzekļu vērtība var samazināties, mainoties ārvalstu valūtu kursiem attiecībā pret ASV dolāru. Šis risks tiek samazināts, nosakot, ka Pensiju plāna ārvalstu valūtu atklātā pozīcija atsevišķā ārvalstu valūtā (izņemot eiro) nedrīkst pārsniegt 10 procentus no Pensiju plāna aktīviem, bet kopumā visās ārvalstu valūtās (izņemot eiro) — 20 procentus no Pensiju plāna aktīviem. Līdzekļu pārvaldītājs var izmantot atbilstošus atvasinātos finanšu instrumentus valūtas riska samazināšanai.

Procentu likmju risks - parāda vērtspapīru vērtība var mainīties atkarībā no procentu likmju izmaiņām: ja procentu likmes pieaug, tad šo vērtspapīru cenas samazinās, un otrādi. Šis risks tiek ierobežots, veicot ieguldījumus vērtspapīros ar dažādu termiņu līdz dzēšanai.

Likviditātes risks - risks, ka vērtspapīri, kuros veikti Pensiju plāna ieguldījumi, nav pārdodami īsā laikā, neizraisot šo vērtspapīru cenas kritumu. Šis risks ir būtisks tikai tad, ja Pensiju fonds ir saņēmis rīkojumu par ievērojamu izmaksu veikšanu no Pensiju plāna. Lai samazinātu šo risku, Līdzekļu pārvaldītājs daļu Pensiju plāna līdzekļu iegulda likvidos vērtspapīros, kurus var pārdot ar minimāliem izdevumiem, kā arī daļu līdzekļu tur norēķinu kontā Turētājbankā.

Kredītrisks

Emitenta kredītrisks – risks, ka emitents, kura vērtspapīros noguldīti Pensiju plāna līdzekļi, nevar izpildīt savas saistības. Šo risku Līdzekļu pārvaldītājs samazina, veicot atbilstošu emitenta analīzi pirms ieguldījumu veikšanas, kā arī sekojot emitenta finansiālajai un ekonomiskajai situācijai ieguldījuma laikā.

Darījuma partnera kredītrisks - rodas, ja darījumu partneris, ar kuru Līdzekļu pārvaldītājs uz Pensiju plāna līdzekļu rēķina ir noslēdzis darījumu, nevar izpildīt savas saistības. Lai samazinātu šo risku, Līdzekļu pārvaldītājs slēdz darījumus ar kredītiestādēm, kurām ir zems kredītriska līmenis, kā arī ar uzticamiem darījumu partneriem, kuri ir specializējušies attiecīgajā tirgus segmentā.

Operacionālais risks - materiālu zaudējumu rašanās iespēja Līdzekļu pārvaldītāja un Turētājbankas ikdienas darba procesos, piemēram, darbiniekiem patvaļīgi vai netīši atkāpjoties no normatīvo dokumentu prasībām, rodoties kļūmēm sakaru līdzekļos vai datorsistēmās u.tml. Operacionālais risks tiek samazināts ar sakārtotu iekšējās kontroles

sistēmu, informācijas sistēmu un datu bāzu aizsardzību un dublēšanu, kā arī nodrošinot pienācīgu darbinieku kvalifikāciju.

Ar papildpensijas kapitāla izmaksāšanu pa daļām saistītais risks – vienojoties par papildpensijas kapitāla izmaksu pa daļām un plānojot savu patēriņu ilgākā laika periodā, balstoties uz sagaidāmajām izmaksām no papildpensijas kapitāla, Dalībniekam jāņem vērā, ka augstāk minēto un citu risku ietekmē faktiskais kapitāla pieaugums var būt mazāks par sagaidāmo.

Citi riski – nepārvarama vara (dabas katastrofas un stihijas, kara darbības, streiki, traucējumi saziņas līdzekļos, informācijas sistēmās), Līdzekļu pārvaldītāja vai Turētājbankas maiņa, izmaiņas likumdošanā, valsts pārvaldes institūciju noteiktās sankcijas un tiesu spriedumi pret Līdzekļu pārvaldītāju vai Turētājbanku, un tamlīdzīgi.

Veicot Pensiju plāna līdzekļu ieguldījumus, nav iespējams pilnībā izvairīties no augstāk minētajiem riskiem, kā arī nav garantijas, ka šāda iespēja būs nākotnē. Pensiju fonds, Līdzekļu pārvaldītājs un Turētājbanka negarantē papildpensijas kapitāla vērtības saglabāšanu vai pieaugumu. Pensiju plāna vēsturiskais ienesīgums nav garantija tam, ka līdzīgs ienesīgums tiks nodrošināts arī nākotnē.

12. IENĀKUMU SADALES KĀRTĪBA

12.1. Pensiju plāna ienākumi tiek sadalīti Dalībniekiem, ieskaitot tos Dalībnieku individuālajos kontos, katru darba dienu proporcionāli Dalībnieka labā uzkrātajam papildpensijas kapitālam, kas aprēķināts saskaņā ar Pensiju plāna 7. nodaļā noteikto kārtību.

12.2. Ja tiek saņemts Dalībnieka vai Darba devēja iesniegums par papildpensijas kapitāla pārskaitīšanu uz citu pensiju plānu vai pensiju fondu vai arī par papildpensijas kapitāla daļēju vai pilnīgu izmaksāšanu, ienākumi tiek sadalīti un pārskaitāmais vai izmaksājamais papildpensijas kapitāls tiek aprēķināts uz darba dienas, kas ir tieši pirms izmaksāšanas dienas, beigām.

12.3. Ja Pensiju fonda ienākumi pēc iepriekšējo gadu zaudējumu segšanas pārsniedz Pensiju fonda izdevumus, šis pārsniegums tiek sadalīts visu Pensiju fonda administrēto pensiju plānu dalībniekiem proporcionāli papildpensijas kapitālam dalībnieku individuālajos kontos pārskata gada beigās.

13. IZDEVUMI UN TO SEGŠANAS KĀRTĪBA

13.1. Pensiju plāna izdevumus veido atskaitījumi Komisijas un Pensiju fonda darbības nodrošināšanai, atlīdzība Līdzekļu pārvaldītājam un Turētājbankai, kā arī citi Pensiju plāna izpildes nodrošināšanai nepieciešamie izdevumi.

13.2. Atskaitījumi Komisijas darbības uzturēšanai.

13.2.1. Komisijas uzturēšanai Likumā noteiktajā kārtībā un apjomā tiek ieturēti atskaitījumi no iemaksām Pensiju plānā, kuras Dalībnieka labā veicis pats Dalībnieks, Darba devējs vai cita persona.

13.2.2. No iemaksām Pensiju plānā, kas izdarītas, pārskaitot papildpensijas kapitālu no cita pensiju plāna vai pensiju fonda, atskaitījums Komisijas darbības uzturēšanai netiek ieturēts.

13.3. Atskaitījumi Pensiju fondam.

13.3.1. Ar Pensiju fonda darbību saistīto izdevumu segšanai Pensiju fonds atskaita administratīvās izmaksas. Administratīvās izmaksas tiek aprēķinātas un

atskaitītas no Dalībnieku veiktajām iemaksām, bet ne vairāk kā 2% (divu procentu) apmērā no šīm iemaksām, kā arī no Pensiju plāna aktīviem, bet ne vairāk kā 0.6% (nulle komats seši procenti) gadā no Pensiju plāna aktīvu vērtības.

13.3.2. Administratīvās izmaksas no Dalībnieka veiktajām iemaksām tiek aprēķinātas un atskaitītas iemaksu ieskaitīšanas dienā. No iemaksām Pensiju plānā, kas izdarītas, pārskaitot papildpensijas kapitālu no cita pensiju plāna vai pensiju fonda, administratīvās izmaksas no iemaksām netiek atskaitītas.

13.3.3. Administratīvās izmaksas no Pensiju plāna aktīvu vērtības tiek aprēķinātas un uzkrātas katru dienu, un atskaitītas reizi mēnesī ne vēlāk kā nākošā mēneša desmitajā darbadienā par iepriekšējo mēnesi.

13.3.4. Administratīvās izmaksas no Pensiju plāna aktīvu vērtības tiek attiecinātas uz katru Dalībnieku proporcionāli Dalībnieka papildpensijas kapitālam iepriekšējās darba dienas beigās un aprēķina periodā Dalībnieka labā veiktajām iemaksām Pensiju plānā.

13.3.5. Administratīvo izmaksu apjoms var tikt mainīts, bet tas nedrīkst pārsniegt Pensiju plānā noteikto šīs atlīdzības maksimālo lielumu.

13.3.6. Administratīvās izmaksas no Pensiju plāna aktīvu vērtības par kārtējo dienu aprēķina, reizinot iepriekšējās dienas Pensiju plāna aktīvu vērtību ar izmaksu apjomu no Pensiju plāna aktīvu vērtības, kas noteikts 13.3.1.punktā, un iegūto rezultātu izdalot ar kalendāro dienu skaitu pārskata gadā. Kopējo administratīvo izmaksu apmēru noteiktam periodam nosaka, sasummējot katrai dienai aprēķināto administratīvo izmaksu apmēru no perioda sākuma līdz aprēķina dienai ieskaitot.

13.4. Atlīdzība Līdzekļu pārvaldītājam.

13.4.1.Līdzekļu pārvaldītāja atlīdzība par Pensiju plāna līdzekļu pārvaldīšanu un apkalpošanu ir ne vairāk kā 1.25% (viens komats divdesmit pieci procenti) gadā no Pensiju plāna aktīvu vērtības.

13.4.2. Atlīdzība Līdzekļu pārvaldītājam tiek aprēķināta un uzkrāta katru dienu, bet maksāta saskaņā ar Līdzekļu pārvaldītāja līguma noteikumiem.

13.4.3. Līdzekļu pārvaldītājam maksājamās atlīdzības apjoms var tikt mainīts, bet tas nedrīkst pārsniegt Pensiju plānā noteikto šīs atlīdzības maksimālo lielumu.

13.4.4. Atlīdzību par kārtējo dienu aprēķina, reizinot iepriekšējās dienas Pensiju plāna aktīvu vērtību ar atlīdzības apjomu, kas noteikts 13.4.1.punktā, un iegūto rezultātu izdalot ar kalendāro dienu skaitu pārskata gadā. Kopējo atlīdzības apmēru noteiktam periodam nosaka, sasummējot katrai dienai aprēķināto atlīdzības apmēru no perioda sākuma līdz aprēķina dienai ieskaitot.

13.5. Atlīdzība Turētājbankai.

13.5.1.Turētājbankas atlīdzība par Pensiju plāna līdzekļu glabāšanu un ieguldījumu ierobežojumu uzraudzību ir ne vairāk kā 0.2% (nulle komats divi procenti) gadā no Pensiju plāna aktīvu vērtības.

13.5.2.Turētājbankas atlīdzība par Pensiju plāna līdzekļu glabāšanu un ieguldījumu ierobežojumu uzraudzību tiek aprēķināta un uzkrāta katru dienu, bet maksāta saskaņā ar Turētājbankas līguma noteikumiem.

13.5.3.Turētājbankai maksājamās atlīdzības apjoms var tikt mainīts, bet tas nedrīkst pārsniegt Pensiju plānā noteikto šīs atlīdzības maksimālo lielumu.

13.5.4. Atlīdzību par kārtējo dienu aprēķina, reizinot iepriekšējās dienas Pensiju plāna aktīvu vērtību ar atlīdzības apjomu, kas noteikts 13.5.1.punktā, un iegūto rezultātu izdalot ar kalendāro dienu skaitu pārskata gadā. Kopējo atlīdzības

apmēru noteiktam periodam nosaka, sasummējot katrai dienai aprēķināto atlīdzības apmēru no perioda sākuma līdz aprēķina dienai ieskaitot.

13.5.5. Atlīdzība Turētājbankai par citiem Turētājbankas pakalpojumiem, kas noteikti Turētājbankas līgumā, tiek maksāta saskaņā ar cenrādi par turētājbankas pakalpojumu sniegšanu, kas ir Turētājbankas līguma neatņemama sastāvdaļa.

13.5.6. Atlīdzība Turētājbankai par citiem iespējamiem pakalpojumiem, kas nav noteikti Turētājbankas līgumā, bet ir nepieciešami Pensiju plāna izpildes nodrošināšanai, tiek maksāta saskaņā ar Turētājbankas standarta cenrādi.

13.6. Pensiju fonda izdevumi tiek segti no Pensiju plāna 13.3 punktā minētajiem ienākumiem un citiem Pensiju fonda ienākumiem. Ja Pensiju fonda izdevumi pārsniedz šo ienākumu summu, starpība tiek segta no Pensiju fonda pamatkapitāla.

13.7. Tiešie izdevumi, kas saistīti ar papildpensijas kapitāla pārskaitīšanu uz citu pensiju fondu vai citu pensiju plānu, vai arī ar papildpensijas kapitāla izmaksāšanu Dalībniekam, var tikt iekasēti no pārskaitāmās vai izmaksājamās summas saskaņā ar Turētājbankas standarta cenrādi.

13.8. Informācija par visiem Pensiju plāna izdevumiem tiek sniegta Pensiju fonda gada pārskatā.

Elmārs Priekšāns
"Swedbank Atklātais Pensiju Fonds" AS
Valdes priekšsēdētājs